

HN

obsah
rozhoduje

HOSPODÁRSKE NOVINY

www.hnonline.sk
vydáva MAFRA Slovakia, a. s.
štvrtok 5. marca 2020, číslo 45, **

Je veľká šanca, že povinné gastrolístky úplne skončia

STRAVOVANIE

Tri zo štyroch možných koalíčných strán sľúbili voličom, že dajú zamestnancom na výber – buď im dá firma stravenky, alebo hotovosť.

Barbara Zmušková
Stanislava Luppová

Bratislava – Bolo to v roku 2011, keď Igor Matovič ako nováčik v politike predložil do parlamentu návrh, aby si ľudia mohli zvoliť. Buď im firma dá na obedy gastrolístky, alebo dostanú peniaze v tej istej hodnote. Dnes, keď Matovič skladá vládu, mu

nič nebráni v tom, aby zmenu predstrel znova. A aj ju presadil. Program OĽANO ukazuje, že to má v pláne. Totožný návrh presadzujú aj dvaja z troch jeho potenciálnych koalíčných partnerov – SaS a Za ľudí.

Firmy majú dnes zo zákona povinnosť zabezpečiť zamestnancom teplé jedlo. Môžu zriadiť závodnú jedáleň alebo im poskytnúť stravenky. Ak sa rozhodnú pre

druhú možnosť, musia lístky odkúpiť od niektoej z gastrofiriem.

Tie si za to pýtajú poplatky. Ďalšie platby im prichádzajú aj od reštaurácií za odkup. „V konečnom dôsledku tak peniaze idú z vreciek zamestnancov,“ povedal analytik inštitútu INESS Róbert Chovančuliak.

Návrh, aby si ľudia mohli vybrať medzi stravenkami alebo hotovosťou, predkladali viaceré strany do parlamentu opakovane. Naposledy v roku 2016, keď zmena neprešla len o jediný hlas. Emitenti lístkov argumentujú, že gastrolístky patria na Slovensku medzi jedny z najobľúbenejších zamestnaneckých benefitov. „Priestor na zlepšovanie treba hľadať v inováciách, podobne ako v zahraničí. Aj krajiny ako Belgicko sa vybrali nie cestou ich rušenia či nahrádzania hotovos-

ťou, ale plnej elektronizácie,“ povedal pre HN prezident Asociácie emitentov stravovacích poukázok Štefan Petrik.

Gastrofirmy pritom pred štyrmi rokmi dostali trojmiliónový pokutu za kartel od Protimonopolného úradu. Ten vtedy rovno navrhol, aby štát „gastračce“ zmodernizoval.

Viac na strane 2, Budúca...

Zistenie HN: Bihariová chce šéfovať progresívcom

Bratislava – Na čele Progresívneho Slovenska môže Michala Trubana nahradit žena. „Už som oznámila aj členom, že sa budem uchádzať o kandidatúru,“ povedala Irena Bihariová (v strede) pre HNtelevíziu. O predsedovi rozhodne snem strany. Zmena prichádza po neúspechu vo voľbách. Koalícia PS/Spolu získala 6,96 percenta hlasov, na vstup do parlamentu potrebovali sedem percent. Chýbalo im 926 hlasov. Progresívci stále zvažujú prepočítanie hlasov, ak budú mať dosť podnetov. Na podanie ústavnej žaloby majú čas do budúceho štvrtka. (SM)

Viac na strane 4, Bihariová...

SNIMKA: TASR/P. NOVÁK

ANALÝZA

Choré burzy si vypýtali silný stimul. Bezradný Fed pre istotu znížil sadzby

Bratislava – Prvýkrát od vrcholu finančnej krízy v roku 2008 rozhodol americký Fed o zmene úročenia mimo plánovaného termínu. Guvernér Jerome Powell a jeho kolegovia jednohlasne odklepli zníženie sadzieb v neštandardnom rozsahu, a to až o 50 bázických bodov. Reagovali tak

na preušetrenie ekonomických aktivít spôsobených koronavírusom. „Nik nevie, ako dlho to potrvá,“ povedal Powell.

„Samozrejme, riešenie tejto výzvy príde odinakaľ, teda od zdravotníkov,“ priznal. Lacnejšie pôžičky majú zlepšiť náladu v hospodárstve a stimulovať spotrebu

domácností. Najviac zasiahnuté sú firmy závislé od dodávok materiálov a sušiatok zo zahraničia a turistický priemysel.

Stimul prišiel len pár dní potom, ako hlavný akciový index S&P 500 klesol o viac ako 10 percent od svojho predošlého maxima. Razantný krok investorov

zaskočil. „Ide trocha o paradox. Najskôr trhy priláča centrálnu banku do kúta a „vyžobru“ si od nej zníženie sadzieb, a potom sa zľaknú, či je situácia naozaj tak vážna,“ uviedol pre HN Stanislav Pánis, analytik J&T Banky. (VAM)

Viac na strane 12, Burzová...

PRIEMYSEL

Tatravagónka očakáva ďalší rekordný rok

Poprad – Najväčší výrobca železničných vagónov má zabezpečené ešte viac objednávok ako viani, keď firma napredovala rekordne. „Predaj v tomto roku sa bude držať okolo úrovne štyritisíc vagónov, ktoré sú už podpísané,“ prezradil v podnikovom magazíne Vagónár riaditeľ predaja Tatravagónky Poprad Alexej

Beljajev mladší. Obrat by tak mal dosiahnuť približne 400 miliónov eur. Objednávky si vyžiadali zabezpečenie nových výrobných kapacít. Tatranské vagóny sa budú montovať aj vo Vrútkach a Zvolene, ale tiež v Nemecku, Srbsku a Česku. (MN)

Viac na strane 9, Tatravagónku...

Cena
cena 0,99 EUR /
predplatné 0,876 EUR

Predplatné
tel.: 02 48 238 238, www.hnonline.sk/predplatne
e-mail: predplatne@mafraslovakia.sk

HN ONLINE.SK

mafra slovakia

V SKRATKE

S&P zhoršila odhad rastu ekonomiky USA

Washington – Rýchlo sa šíriaci koronavírus môže pre americkú ekonomiku predstavovať „závažný protivietor“, pričom jeho vplyv by mohol trvať dlhšie, než sa pôvodne očakávalo. Uvedla to ratingová agentúra Standard & Poor's. V úsilí podporiť ekonomiku zasiahnutú novým typom koronavírusu americká centrálna banka nečakane v utorok znížila

ne o 0,8 percenta. Tržby v predaji a oprave motorových vozidiel a motocyklov sa v januári 2020 v porovnaní s januárom 2019 znížili o 4,6 percenta. Vývoj ovplyvnil pokles v predaji motorových vozidiel, kde po strate, ktorý pretrvával počas roku 2019, sa tržby znížili o 7,9 percenta. (TASR)

Predaj áut v Číne sa prepadol

Peking – Predaj áut v Číne zaznamenal minulý mesiac historický prepad, keď v porovnaní s februárom minulého roka sa ich predalo o 80 percent menej. Uvedla to vo svojom predbežnom odhade Čínska automobilová asociácia. Za najhorším výsledkom v predaji áut je podobne ako v prípade ďalších sektorov koronavírus, ktorý sa začal šíriť na prelome rokov zo stredočínskeho mesta Wu-chan. Vláda zaviedla viaceré opatrenia na zastavenie šírenia vírusu vrátane obmedzenia pohybu osôb, čo sa odrazilo na nákupoch. Ku koncu februára sa síce situácia na trhu zlepšila, vývoj predaja v prvých februárových týždňoch bol však rozhodujúci. Medzi najviac poškodené firmy patrí japonská Toyota. Tá oznámila za február pokles predaja o viac než 70 percent. Aj keď neskôr sa predaje vozidiel môžu opäť zvýšiť, súčasný pokles je dramatický. (TASR)

klúčových úrokovú sadzbu do pásma jedno percento až 1,25 percenta z 1,50 percenta až 1,75 percenta. Je to prvé núdzové zníženie od finančnej krízy a prichádza v čase výrazných otravos na Wall Street. „Koronavirus predstavuje rastúce riziko pre ekonomickú aktivitu,“ uviedol Fed vo vyhlásení. (TASR)

Tržby v maloobchode v januári vzrástli

Bratislava – Tržby za vlastné výrobky a tovar medzimesačne vzrástli vo veľkoobchode o 5,8 percenta, maloobchode o 1,2 percenta a v predaji a oprave motorových vozidiel a motocyklov o 0,3 percenta. Klesli v ubytovaní a činnostiach reštaurácií a pohostinstiev zhod-

INZERČIA

Predstavenstvo akciovej spoločnosti

PODAK, a.s.

so sídlom Holubého 2, 915 01 Nové Mesto nad Váhom, IČO: 36 294 578, zapísanej v Obchodnom registri Okresného súdu Trenčín, Oddiel Sa, Vložka č. 10013/R, z o l á v a

riadne valné zhromaždenie, ktoré sa bude konať 17.4.2020 o 10.00 hod. v sídle spoločnosti

Program:

1. Otvorenie, voľba orgánov valného zhromaždenia
2. Výročná správa spoločnosti za rok 2019, ročná účtovná závierka za rok 2019
3. Správa dozornej rady za rok 2019
4. Schválenie výročnej správy, ročnej účtovnej závierky a návrhu na vyvrátenie hospodárskeho výsledku za rok 2019
5. Uznesenie, záver

Materiály Výročná správa/ sú k nahliadnutiu v kancelárii spoločnosti v pracovných dňoch od 8.00 do 13.00 hod.

Prezentácia akcionárov sa uskutoční v kancelárii spoločnosti od 9.00 do 9.45 hod. Akcionári predložia aktuálny výpis z účtu majiteľa cenných papierov:

- právnická osoba aktuálny výpis z obchodného registra
- fyzická osoba doklad totožnosti
- splnomocnenec: doklad totožnosti, písomné splnomocnenie – úradne overené

Rozhodujúcim dňom na uplatnenie práva účasti na konaní riadneho valného zhromaždenia je 12.4.2020. Náklady spojené s účasťou na valnom zhromaždení si hradi akcionár sám.

MS200722/01

Pozvánka

Predstavenstvo spoločnosti

HYDROMELIORÁCIE akciová spoločnosť

so sídlom SNP č.3, 935 32 Kalná nad Hronom, IČO: 31 410 031

zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Nitra, oddiel Sa, Vložka č. 124/N

zvoláva

mimoriadne valné zhromaždenie,

ktoré sa uskutoční v sídle spoločnosti dňa 11.3.2020 o 9.00 hod. s týmto programom:

1. Otvorenie
2. Voľba orgánov mimoriadneho valného zhromaždenia
3. Odvolanie schváleného audítora a schválenie nového audítora pre vykonanie auditu účtovnej závierky za rok 2019
4. Záver

Prezentácia akcionárov sa uskutoční v mieste konania riadneho valného zhromaždenia (ďalej len RVZ) so začiatkom od 8.15 – 9.00 hod.

- akcionár – fyzická osoba preloží platný preukaz totožnosti (občiansky preukaz) a výpis z CDOP a.s.,
- akcionár – právnická osoba preloží výpis z obchodného registra nie starší ako 3 mesiace a doklad o totožnosti člena štatutárneho orgánu, ktorý sa zúčastní RVZ v mene akcionára,
- splnomocnenec akcionára predloží doklad totožnosti a v prípade zastupovania akcionára – právnického doklad výpisu z obchodného registra nie starší ako 3 mesiace a písomné plnomocnenstvo obsahujúce úradne overený podpis splnomocniteľa.

MS200713/01

OBCHODNÁ VEREJNÁ SŤAŽ

Slovenská technická univerzita v Bratislave vyhlasuje obchodnú verejnú súťaž na predaj nehnuteľností na Paulínskej ulici v Trnave. Podrobnosti na www.stuba.sk

MS200511/06

Obchody majú vďaka vírusu druhé Vianoce

MALOOBCHOD

Slováci sa začali masívne zásobovať trvanlivými potravinami aj dezinfekčnými prostriedkami.

Katarína Runnová
katarina.runnova@mafprav.sk

Bratislava – Poloprázdné alebo prázdne pulty, chýbajúce základné výrobky a nekonečné rady zákazníkov pri pokladniciach. To sú situácie, ktorým počas týchto dní čelia klienti vo viacerých obchodoch. Príčinou je koronavírus. Do našej krajiny síce ešte nedorazil, ale nové prípady postupne pribúdajú vo všetkých susedných krajinách, s výnimkou Maďarska. Slováci sa z tohto dôvodu začali preventívne zásobovať trvanlivými potravinami. Obchodníci aj agrozozor hovorí o neodôvodnenej panike.

Podľa informácií HN však majú zákazníci problém nakúpiť bežné produkty, ako sú napríklad múka či zemiaky. „Ešte sa nám nestalo, aby sme chýbajúce potraviny na regáloch nemali čím nahradiť. Chýbajú aj v skladoch,“ uviedla zamestnávateľka nitránskeho Lidla, ktorá chcela zostať v anonymite. Výpadky tovaru však hlásia aj klienti Kauflandu v Prievidzi či viacerých prevádzok Jednoty v Senecskom okrese. Okrem jedla idú „na dračku“ aj dezinfekčné prostriedky.

Rekordné tržby

„Za posledný týždeň sme zaznamenali rýchlejší nárast obrátu ako v období pred Vianociami. V kategórii dezinfekčné prostriedky na ruky sme mali v období od 27. februára do 3. marca nárast tržieb okolo 800 percent oproti rovnakému obdobiu minulého roka,“ uviedla pre HN Nicol Noseková, manažérka marketingu dm drogerie markt. Zvýšený dopyt po tomto type tovaru potvrdzuje aj hovorkyňa Billy Kvetoslava Kirchnerová.

„V tomto prípade zaznamenávame výpadky niektorých druhov, pracujeme však na alternatívnej ponuke.“ Vypradané gely na ruky spomenuli aj zamestnanci viacerých predajní Jednoty v okolí Senca. Podľa jednej z pracovníčok, ktorá nechcela

Vo všetkých európskych krajinách, v ktorých sa šíri nákaza, ľudia vykupili trvanlivé potraviny.

SNÍMKA: TASR/AP

Zmluvy sa uzatvárajú v časových predstihoch, čo limituje schopnosť reakcie prevádzok na takúto situáciu.

Lubomír Drahovský,
analytik

kupy zintenzívnili práve pre obavu z koronavírusu.

Potreba opatrení

Maloobchodný analytik Lubomír Drahovský tvrdí, že každý maloobchodný reťazec by si mal uvedomiť svoje limity. „Dodávateľsko-odberateľské zmluvy sa uza-

tvárajú v časových predstihoch, čo prirodzene limituje schopnosť reakcie prevádzok na takúto situáciu,“ hovorí. Práve problémy v tomto smere riešili minulý týždeň aj obchodníci v Česku, kde bolo do uzávierky novín potvrdených päť prípadov nákazy.

Tomáš Prouza, prezident českého Zväzu obchodu a cestovného ruchu, tvrdí, že obchodníci majú plné sklady zásob, no ťažkosť mali najmä s logistikou. „Kapacity sme mali dohodnuté na obvyklú februárovú spotrebu. Najťažšie bolo zaistiť dodatočné prepravné kapacity, aby sme potraviny dostali zo skladov do prevádzok rýchlejšie ako obvykle,“ objasňuje Prouza.

Zvýšené predaje trvanlivých potravín evidovali v susednej krajine reťazec Lidl aj Kaufland. „Dohodli sme sa s hlavnými dodávateľmi, aby zvýšili svoju výrobu, niektorí výrobcovia potravín fungujú na tri zmeny,“ uviedol Prouza. České ani slovenské úrady si podobnú situáciu, keď spotrebiteľia v panike vykupovali základné potraviny, nepamätajú.

MALOOBCHOD

Tkáč a Křetínský zvýšili podiel vo firme Casino

Paríž – Spoločnosť VESA Equity Investment finančníkov Daniela Křetínského a Patrika Tkáča zvýšila podiel vo francúzskej maloobchodnej firme Casino. Teraz vlastní 6,88 percenta majetku a 5,17 percenta hlasovacích práv. Oznámila to francúzsky úrad pre dohľad nad trhom AMF. VESA podľa úradu zvýšila podiel kúpami akcií na trhu 27. februára, informovala agentúra Reuters.

Casino patrí k popredným maloobchodným hráčom na francúzskom trhu. Po celom svete má asi 12-tisíc obchodov, predovšetkým vo Francúzsku, ale aj v Latinskej Amerike. Čisté tržby za rok 2018 dosiahli 36,6 miliardy eur a skupina po celom svete zamestnáva okolo 220-tisíc

ľudí. Tkáč s Křetínským dlhodobo investujú do retailových, veľkoobchodných a e-commerce firiem. Napríklad prostredníctvom spoločnosti EP Global Commerce držia 29,99 percenta akcií nemeckého reťazca Metro a tiež spoluvlastnia zhruba 40-percentný podiel v spoločnosti Mall Group.

Nemeckú firmu Metro sa Křetínský a Tkáč pokúsili prevziať, s ponukou však napokon neuspeli. Tento týždeň v utorok sa dokonca objavili špekulácie, že záujem o nemecký reťazec Metro má aj americký distribútor potravín Sysco. Oba poprední akcionári nemeckého Metro, firmy Meridian Foundation a aj spoločnosť Beisheim, to však napokon popreli. (čtk)

REFORMA

Paríž zmenil dôchodky bez dolnej komory

Paríž – Francúzska vláda nakoniec bez hlasovania presadila v dolnej komore parlamentu návrh zákona o dôchodkovej reforme, keď v noci na stredu zvládla snahu opozície vysloviť jej nedôveru. Postup vychádza zo 49. článku ústavy, vďaka ktorému môžu vlády presadiť svoje plány bez výslovného súhlasu poslancov. Kontroverzný plán univerzálného dôchodkového systému teda postupuje legislatívnym procesom napriek búrlivým protestom opozície a pokračujúcim manifestáciami jeho odporcov. Použitie článku 49.3 oznámila francúzska vláda cez víkend po tom, čo sa v parlamente návrh o reforme prerokoval už dva týždne a viac ako 100 hodín čísteho času. Stále pritom zostávali

na stole zhruba tri štvrtiny zo záväzných 41-tisíc pozmeňovaciech návrhov predložených opozíciou. Podľa agentúry AFP pri tempe uplynulých dní by zvyšok prvého čítania zákona zabraň ďalších asi 600 rokovacích hodín.

Článok ústavy umožňuje vládam ukončiť prerokovanie návrhu zákona a posunúť ho do Senátu za podmienky, že poslanci nevyhovlia kabinetu nedôveru hlasmi absolútnej väčšiny. Podľa denníka Le Figaro sa politici k aplikácii tohto mechanizmu od vzniku Piatej francúzskej republiky v roku 1958 uchýlili takmer 90-krát. „Použitie 49.3 neznamená koniec. Debata bude pokračovať v Senáte, následne v parlamente,“ odkázal poslancom premiér Édouard Philippe. (čtk)